

El Roquer

El Roquer és una construcció singular, que es troba situada just al darrera de les últimes naus del Vapor, a l'altre costat de la Riera de Fonts Calents. Es tracta d'una bellíssima construcció feta amb pedra amb una volta de mig punt amb dovelles de pedra picada que formen un arc, entregat pels dos costats a sengles parets de pedra. Dita volta de pedra, dona peu a una volta d'uns 10 metres de diàmetre, quasi 8 de radi i d'uns 10 metres de fondària, que va a morir al fons de la bauma o espluga de pedra natural molt erosionada pel pas del temps. Sota aquesta paràbola s'hi troba l'ampli espai conegut com el Roquer de 100 metres quadrats de superfície.

A l'arribar-hi hom troba la paret de tanca amb àmplia portalada d'entrada d'1'55 m d'amplada per 2'15 m d'alçada, emmarcada amb pedra picada i coberta amb una llinda també de pedra de quasi 2 m de llarg. A l'estança s'hi entra a través d'una porta de doble fulla que s'aguanta amb pernys de ferro. Un cop a dins hom troba un allarga taula de pedra de més de 6 metres de llargada per 80 cm d'amplada, que s'aguanta sobre pilars d'obra. Darrera la taula amb una separació d'1'40 cm., hi ha un llarg pedrís de pedra d'uns 10 metres de longitud inclinat cap a dins, per on hi passava l'aigua i on hom podia rentar-hi la llana o la roba, com si d'un llarg safareig es tractés. De fet hi ha dos canals d'aigua separats per gruixudes pedres preparats per a rentar-hi llana en els quals en diferents trams hi ha les motlures picades a la pedra que permetien l'entrada de coves, dins dels quals s'hi posava llana bruta sortida de la tosa o esquilada de les ovelles que s'anava rentant amb el constant recorregut de l'aigua. El disposar de dos canals permetia la possibilitat de tenir-ne un d'estanc per a estovar la llana i un altre de recorregut ràpid per rentar-la, amb el corresponent estalvi d'aigua. El curs de l'aigua degudament canalitzat, segueix enllà tota l'estança i al final hi ha una grossa reixa de ferro ben treballada que deixava passar l'aigua però no pas un tou de llana o bé un cova que s'hagués escapat.

Darrera d'aquests dos canals n'hi ha un tercer que va directament des de l'entrada de la bassa de fora cap a dins i passant pel repeu de la roca, s'ajunta amb l'aigua dels altres dos i continua lliure cap a la sèquia que portava l'aigua per regar els horts de més avall i fer anar els molins fariners de Sant Joan i Molí Xic. Al fons a l'esquerra de la sala hi ha les restes del que fou un foc amb la corresponent reixa on de ben segur s'hi feia escalfar aigua. Al seu costat i cap a la meitat de l'estança s'hi troba una pica excavada en pedra, d'un metre de diàmetre i de 40 cm. de fondària amb desguàs per a l'aigua.

Aquí s'hi devia tenir aigua calenta destinada al rentat i aparellament de la llana i ja en el segle XX destinada a rentar la roba. A l'entrada del Roquer, a mà dreta tres graons de pedra ens deixen en un petit replà que té a la paret de la dreta una porta falsa on hi ha dos tubs que regulaven l'entrada de l'aigua als dos canals ja dits. Darrera de la paret a la part de fora hi havia un embassament d'aigua, alimentat per una sèquia que portava l'aigua des de la Riera al Roquer. Tornant a dins, però, al fons a la dreta hi ha una escala feta d'obra que porta a la part superior de la volta que està enrajolada. Aquí suposem que s'hi devien pujar coves de llana a assecar o altrament tenia d'altres utilitats per descobrir.

L'esplendor de la indústria tèxtil durant els segles XVI, XVII i XVIII a Castellterçol va anar en declivi durant el segle XIX, de manera que tot fa pensar que quan als primers anys del segle XX, es va construir la fàbrica del Vapor, ja feia anys que el Roquer havia plegat les activitats que, per altra banda, va donar lloc a un aprofitament de l'indret, ja que molts veïns de Castellterçol varen rentar la roba al Roquer fins a la passada Guerra Civil, és a dir fins el 1940. Fou a partir d'aquí que l'indret va quedar obsolet i abandonat fins al dia d'avui.

Malgrat que en els arxius municipals no hi hem sabut trobar referències del Roquer, tot fa pensar que des del segle XVI, i durant els segles XVII, XVIII i XIX, el Roquer fou un dels primers indrets on la importantíssima indústria tèxtil de Castellterçol va néixer i donà vida, feina i fama merescudes, al Gremi de Peraires de Sant Joan, que era el seu patró. En efecte, aquest Gremi es rentava la llana, la tenyia, l'estricava (estirar els plecs de llana tenyits o adobats) i la teixia i comercialitzava, malgrat que cada feina tenia el seu local adequat.

Moltes de les llindes que hi ha en algunes cases de Castellterçol, donen fe de l'antiguitat del Gremi de Peraires, ja que moltes duen dades i gravats referits al ram del tèxtil. Si que hem trobat però una cita en Les Meravelles de Castellterçol on, el pintor, poeta i escriptor Josep Gallés, deixen clar que fou un lloc molt important. Vegeu sinó aquestes estrofes:

També a la riera està
El gran rentador de llana,
Fet de quan amb tanta ufana
Aqueix art se cultivà.
Que era per allà el mil sis cents
Que tots de peraire feien
I créixer els carrers es veien
Amb gent fins a trenta cents.
Unint-se en societat
Qual tres administradors
Dits cònsuls son tres senyors
Que cada any s'han canviat.
S'anomena de Sant Joan
I per tal indústria té
Estricadors, tint, Roqué,
Prensa i sala molt gran.

